

עת"א 5524/06/17 - אלירן ביטון נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש מרכז

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 5524-06-17 ביטון נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש מרכז ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת מיכל ברנט
העותר	אלירן ביטון
נגד	
המשיב	הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש מרכז

החלטה

עתירה כנגד החלטת הממונה על עבודות השירות להורות על הפסקה מנהלית של עבודות השירות שהוטלו על העותר.

העותר הורשע בבית המשפט השלום בתל אביב, בת"פ 40722-08-15 בעבירות של גידול סמים מסוכנים והחזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית.

ביום 15.3.16 התקבלה חוות דעת חיובית לבית המשפט ונמצא כי העותר מתאים לריצוי עונש מאסר בעבודות שירות.

ביום 28.3.16 נגזר דינו של העותר, בין היתר לשישה חודשי מאסר בפועל שירוצו על דרך של עבודות שירות החל מיום 9.5.16.

ביום 9.5.16 לא התייצב העותר לקליטה והצבה והודיע כי אינו חש בטוב. העותר התבקש להתייצב למחרת.

ביום 10.5.16 התייצב העותר לקליטה והצבה, חתם על גיליון הכללים לעובד השירות, מסר מען ופרטים ליצירת קשר ונשלח למקום העבודה.

בתאריך 17.7.16 התקיימה לעותר שיחת בירור ראשונה לאור בקשת המעסיק להפסיק העסקתו בטענה שאינו עושה עבודתו כנדרש. עוד נטען, כי צוות המעסיקים מתקשה לעבוד עמו בשל תפקודו הלקוי. העותר ביקש לאפשר לו הזדמנות נוספת במוסד אליו שובץ וטען כי "לאחר שסיימתי לקחתי קרטון כדי לנוח עד לגמר יום העבודה. סיימנו את כל העבודה. לכן התהפך עליי המעסיק". העותר הוחזר לעבודה תוך הזהרה כי כל הפרה תגרום להפסקת עבודתו במוסד.

בתאריך 11.8.16 התקיימה לעותר שיחת ברור שנייה בשל היעדרויות ללא אישור. בבירור טען כי היה חולה והגיש אישורי מחלה. העותר הזהר בחומרה וקיבל הזדמנות נוספת לשוב לעבודה.

בתאריך 18.8.16 התקיימה לעותר שיחת ברור שלישית בשל היעדרויות ללא אישור ואיחורים לעבודה. העותר טען כי אמו חולת אפילפסיה וביקש לאפשר לו הזדמנות נוספת. העותר הוחזר לעבודה וקיבל הזדמנות אחרונה להוכיח את עצמו.

בתאריך 12.9.16 התקיימה לעותר שיחת ברור רביעית בשל היעדרויות ללא אישור וכן בקשת מעסיק על הפסקת העסקתו לאור תפקוד לקוי. העותר הזהר והוחלט להפסיק את עבודתו במוסד ולשנות את שיבוצו לעמותה לקשיש ברמת אליהו.

בתאריך 8.11.16 התקיימה לעותר שיחת ברור חמישית בשל היעדרויות ללא אישור ותפקוד ירוד. המעסיק טען כי העותר נרדם בעבודה וביקש להפסיק העסקתו. העותר הודה "נרדמתי בהפסקה זהו... על כסא בישיבה". העותר קיבל אזהרה חמורה והוחלט להפסיק עבודתו במוסד ולשנות את שיבוצו לעמותת פתחון לב. העותר סרב לחתום על שיחת הברור וזומן לשימוע ליום 9.1.17.

בתאריך 28.11.16 התקיימה לעותר שיחת ברור שישית בשל ריבוי היעדרויות ללא אישור. העותר טען כי היה לו יום הולדת וכי יש לו אישור מחלה על אחד מהימים בהם נעדר. העותר הזהר בחומרה והושב לעבודה, נמסר לו כי באם יפר שוב את הכללים - מועד השימוע יוקדם. העותר סרב לחתום על שיחת הברור.

בתאריך 18.12.16 התקיימה לעותר שיחת ברור שביעית בשל היעדרויות ללא אישור. העותר הציג אישורים על שלושה ימי מחלה, כאשר בפועל נעדר לזמן ממושך יותר. העותר הזהר וניתנה לו הזדמנות נוספת, שיבוצו שונה והוזכר לו מועד השימוע.

בתאריך 27.12.16 התקיימה לעותר שיחת ברור שמינית בשל היעדרויות ללא אישור, לאור העובדה כי הגיע למקום העבודה והלך כעבור מספר דקות ללא אישור. העותר טען כי נרטב בגשם ולכן שב לביתו. העותר הזהר ומקום שיבוצו שונה שוב לפני משורת הדין.

ביום 10.1.17 נעצר העותר ושוחרר ביום 12.1.17.

ביום 23.1.17 התייצב העותר לשימוע. העותר טען כי היה במעצר וכן היה חולה ולכן נעדר. הוחלט שלא לערוך לעותר שימוע ונערכה לו שיחת ברור תשיעית. זאת, בהתחשב בעובדה כי נותרו לעותר 12 ימים לסיום יתרת עבודות השירות. העותר זומן לשימוע ביום 6.2.17 מתוך כוונה שהעותר יסיים את ריצוי עונשו והשימוע יתייתר.

ביום 6.2.17 התייצב העותר לשימוע ללא תעודה מזהה ולכן השימוע נדחה ליום 27.2.17. הובהר לו שחובתו להגיע

למקום העבודה עד השעה 13:00 ובכך לייתר את השימוע. העותר לא השכיל לנצל את ההזדמנות שניתנה לו להימנע משימוע ולא התייצב לעבודתו במהלך כל חודש ינואר.

העותר לא התייצב לשימוע ביום 27.2.17 והודיע כי הוא חולה.

ביום 1.3.17 התייצב העותר לשיחת ברור עשירית. העותר טען כי לא הרגיש טוב וביקש לשבצו במקום עבודה קרוב יותר "אני לא יכול להגיע מבת ים ללוד - אין לי כסף". לפני משורת הדין המפקחת נתנה לעותר הזדמנות נוספת ושיבצה אותו למרכז יום לקשיש בחולון. ניתן לעותר זימון נוסף לשימוע ליום 3.4.17.

במהלך חודש מרץ 2017 התייצב העותר לחמישה ימי עבודה בלבד ולא באופן רצוף ומאז נותק הקשר עימו.

לשימוע ביום 3.4.17 לא התייצב העותר ולא יצר קשר. משכך, הוחלט על הפסקה מנהלית של עבודות השירות אף שלעותר נותרו 9 ימים לריצוי בבית הסוהר.

לסיכום, נערכו לעותר 10 שיחות ברור ומקום עבודתו שונה 5 פעמים.

כפי שנפסק ברע"ב 426/06 חווא נ' שירות בתי הסוהר:

"האמצעי העונשי של מאסר בעבודות שירותנועד לספק חלופה עונשית אשר תכלית הלאזן באופן ראוי בין הצורך להטיל על אשם עונש מאסר בגין עבירה שעבר, לבין האינטרס למנוע בנסיבות מתאימות, תוצאות קשות של מאסר בפועל למקום שניתן להשיג את מטרת הענישה ואת אינטרס הציבור שהיא אמורה לשרת בדרך מתונה השפיעה על הבנאשם היתה הפחותה. וכך, נוצרה חלופה מוסדית לעונש מאסר לזמן קצר, המבקשת לקדם את מטרת השיקום שבענישה ההולמת במיוחד נאשמים שאינם מעורבים בעולם הפשע אך עברו עבירה ואינם עונשים מאסר, אך נשיאת מאסרם בין סורג ובריח עלולה לדרדרם לעולם הפשע, ואף אינה כורח בלתי נמנע להגשמת אינטרס הציבור בענישה. וכך, מקום שניתן להשיג את מטרת העונשית של מאסר בדרך מועילה יותר לחברה ופוגענית פחות לעברין, יש להעדיף דרך זו..."

הטלת מאסר בעבודות שירות נפתת בדיון כפריביליגיה המוענקת לנאשם. על הנאשם נגזר עונש מאסר והוא "מתו"ג" כמי שנדון למאסר, אלא שניתנת לו אופציה לרצות את מאסרו בתנאים פתוחים של חיים במסגרת חופשית ועבודות שירות במקום ריצוי מאסר בכך לא. פריביליגיה זו אינה מוקנית לנאשם באורח מוחלט ולתיומתנה. היפוכו של דבר. היא הדירה הניתנת לביטול בכל שלב, מקום שהנאשם אינו עומד בציפיות המתחייבות ממנו לצורך מימושה. נאשם המבקש לרצות את מאסרו בעבודות שירות חייב לקבל על עצמו ועל אחריות הנילווה למסלול עונשי מיוחד זה, ולבצע את המוטל עליו על פי הוראות הממונים, בלא סטייה והפרה של הכללים. כבר נפסק לא אחת בבית משפט זה כי :

"עבודות השירות מהוות חלופה לעונש מאסר בפועל, וניתנות בידי נאשם כפריבילגיה אפשרית שנועדה למנוע את כליאתו בסורג וברח. מקום שנאשם אינו מקבל על עצמו את עול האחריות הנילווה לעבודות השירות, לאנותר ברירה אלא לבטל חלופה עונשית זו ולהחיל במקומה חובת ריצוי עונש מאסר בפועל לגביית תרת העונש שנו תר" (רע"ב 8648/04 הרצן' נציב שירות בתי הסוהר, תק-ע (3), 2680".

הנה כי כן, לעותר נערכו במהלך ריצוי עבודות השירות 10 שיחות בירור והוחלפו מקומות העבודה - חמישה במספר. ב"כ העותר טען כי נסיבותיו האישיות של העותר הן נסיבות קשות, הוא מתגורר אצל סבו וסבתו, צעיר שלא ריצה מאסר מעולם.

עם כל הצער שבדבר, העותר לא השכיל לנצל את הפריבילגיה שניתנה לו ואת ההזדמנויות הרבות שניתנו לו על ידי הממונה ובמצב דברים זה, החלטת הממונה סבירה ואף למעלה מכך.

לאור האמור, העתירה נדחית.

העותר יתייצב לריצוי מאסרו בכלא הדרים, ביום 18.6.17 עד השעה 10:00 כשברשותו החלטה זו ותעודת זהות. המזכירות תשלח העתק ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"ח סיוון תשע"ז, 12 יוני 2017, בהעדר הצדדים.